

[Ole Espersen]

rencen, som netop har været et af bidragene til den debat, vi har her. Vi har grund til at sige denne radikale politiker og store menneskerettighedseksperter og menneskerettighedsforkæmper tak for den indsats, han gjorde, da han var sponsor for konferencen.

Lad mig til sidst sige, at selvfølgelig kan man diskutere de problemer, der opstår, også kollisionsproblemer i forhold til andre konventioner. Det bør vi gøre, og det har man også gjort på det internationale plan. Men det afgørende er vel – hvis man skal konkludere af debatten – at det eneste argument, der er kommet imod inkorporering, og den eneste tvivl, der er rejst med hensyn til eventuelle komplikationer, er, at det ikke er nødvendigt at inkorporere. Jeg kan godt give dem ret, der har sagt det, men det er ikke et argument imod at inkorporere. Derfor synes vi selvfølgelig, at vi skal gøre det. Endnu en gang tak til de mange ordførere, der har givet udtryk for en positiv holdning hertil!

Justitsministeren (H. P. Clausen):

Jeg kan konstatere, at ikke alene er jeg enig med hr. Ole Espersen i hans vurdering af internationale konventioners status i dansk ret – det lagde jeg jo til grund for de fleste af mine kommentarer til det forslag, vi drøfter her – men vi er også enige om, at der kan blive – og jeg tror også, det er nødvendigt, at vi får det – en debat og forhåbentlig en frugtbar debat i Retsudvalget, inden vi skrider til nedsættelse af et udvalg og en beskrivelse af, hvad dette udvalg skal beskæftige sig med, og hvilke udgangspunkter det skal tage. Det tror jeg nemlig er nødvendigt. Det synes jeg også debatten har vist.

Der er flere forhold, der skal afklares, og derfor skal jeg ikke gå i enkeltheder, men jeg vil gerne understrege, at det for mig netop er et spørgsmål om det nødvendige og også det hensigtsmæssige i at foretage en inkorporering, når vi i forvejen har en situation, hvor der ikke er tvivl om, at den europæiske menneskerettighedskonvention er et element og en retskilde i det danske retssystem. Vi må meget nøje overveje det hensigtsmæssige og nødvendige i at lægge situationen om. For det er, og det er så en bemærkning til fru Pia Gjellerup, faktisk sådan, at danske advokater kan påberåbe sig og faktisk påberåber sig konventionen. Når de gør det, og når domstolene lægger konventionsbestemmelser til grund – hvad de faktisk har gjort

og gør i deres afgørelser – så er det jo ikke menneskerettighedskonventionen i den gamle udgave uden hensyn til, hvad der er sket siden. Når Domstolen har sagt, at en given artikel skal tolkes på den ene eller den anden måde, kan den nationale myndighed ikke sætte sig ud over det, men må respektere konventionen med de fortolkninger, som giver sig ud fra den praksis og de vurderinger, som er en følge af Domstolens brug af de enkelte artikler.

På den måde må man konstatere at konventionen ligesom andre konventioner allerede er en del af dansk ret, og det synes jeg vi skal have drøftet igennem, inden vi giver os til at nedsætte et udvalg, som skal drøfte videre. Det, jeg siger her, har også relation til fru Ebba Stranges spørgsmål, for det er sikkert, at FN's racediskriminationskonvention havde betydning for og førte til en ændring af straffeloven herhjemme. Sådan er det jo. Vi har også ændret andre bestemmelser, og som jeg nævnte i mit første indlæg, har Europarådets konvention om menneskerettigheder ført til, at vi i tidens løb har ændret dansk ret for at tilpasse den til konventionen. En inkorporering er altså ikke en forudsætning for, at dansk ret respekterer de konventioner, som vi tilslutter os, har tilsluttet os eller måtte tilslutte os.

Derfor tror jeg også, at vi i Retsudvalget – nu skal jeg igen undlade at gå i enkeltheder, for jeg tror, at vi skal tage den drøftelse i Retsudvalget – skal overveje, hvordan vi vil stille os til forskellen mellem at inkorporere konventionen og at transformere konventionen til dansk ret, som vi har gjort det. Der kan også være andre opfyldelsesformer. Det er det, jeg håber at vi kan få en frugtbar diskussion om, inden vi lægger os fast på, hvordan et eventuelt udvalg skal arbejde.

Jeg vil også sige, at jeg ikke er enig med hr. Ole Espersen i, at der kun er anført argumenter om, at det ikke er nødvendigt. For mig er det – og det vil jeg understrege her, inden vi slutter debatten – helt afgørende, at vi på dette område som på andre områder ikke fjerner os fra de andre nordiske lande, så vi ikke går enegang i forhold til de andre nordiske lande. Det må også være en afgørende forudsætning for de overvejelser, man må gøre sig, inden man sætter et udvalg i gang. Det må være sådan, at skal et udvalg i gang – og det må vi så drøfte i Retsudvalget – må det ikke være et udvalg, som på for-